

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ÅRG. X - N:R 26.

WINNIPEG, MAN., 19 JUNI 1902.

LÖP. N:R 523.

Canada-nyheter.

Walter Gordon har förklarats fullkomligt klok. Hans afrittning skall försiggå i morgon, fredag, i Brandon.

Nordvästerns frimurare hafva haft storlogemöte i Calgary. Till stormästare valdes Hon. R. H. Myers M. P. P. i Minnedosa.

Registreringarne på Dominion landkontor har under maj månad gått upp till 1,700, hvilket är mer än dubbelt så samma månad förlidet år.

Ett jordskred inträffade i St. Valier, Qu., härom dagen. En mjölkvarn och ett boningshus vräktes omkull och två personer omkommo bland ruiner.

Handelsomsättningen för hela landet under de gångna 11 månaderna af innevarande fiskalår, öfverstiger med 35 millioner dollars siffrorna för samma tid under det föregående årets.

En stor eldsvåda rasade i Montreal i tisdags afton. Eld utbröt i Griers brädgård samt spred sig till Singers och isbolagets varuhus. Skadan anslås till inemot \$100,000.

Ett timmerflöte på 18,000 stockar sprängdes vid Brandon och flyta nu på Assiniboias böljor ned mot Winnipeg. Mr Hanbury, ägaren reste till Winnipeg för att anordna om stockarnas mottagning.

Imperial Limited, det extra snäll tåget på C. P. R., som går mellan Montreal och Vancouver på 97 timmar, samt kör med en medelfart af 50 mil i timmen, började i söndags morse sina turer.

Liket af en katolsk präst fanns för en vecka sedan flytande i Red River vid Emerson. Han var på väg från S. Dakota till klostret i St. Norbert, och af några okända skäl hoppade han i floden och dränkte sig.

Kröningsdagen kommer att firas med mycken festlighet öfver allt i Canada, att dömma af de förberedelser, som göras. I Montreal skola 7,000 man trupper paradera. Brandkåren skall inköpa en 1,500 lbs. tornklocka, som skall insättas i brandstationen, till minne af krönningen.

En rik guldådra har påträffats i Whitewater distriktet i B. C. Den påträffades för tio år sedan af ett par guldsökare, men genom ett bergskred blef claimen förkommen. I dagarne inträffade ett nytt skred och claimen blef då synlig igen. Ådran innehåller 85 proc. rent guld och värderas upp till \$1,400 per ton.

Dyningarne efter senaste valet i Ontario börja nu lägga sig. Omräkningarne hafva ej ändrat resultatet. Den konservativa ledamoten för Algoma, Mr Smith, kommer att gå förlustig om sin seger, enär han glömt bort att resignera från sig befattnings som postmästare. Löjnen riksdagsman får nämligen innehafva ordinarie statsbefattningar.

En veritabel regnperiod synes hafva inträdt. Nästan hvarje dag faller regnskurar, både strida och långa. Men nere i Texas däremot råder en sådan torka, att man anordnat allmänna böndagar för att få hi jelens källor att öppna sig. Från Ontario meddelas, att i Essex County hafva så häftiga regn fallit, att flera farmar öfversvämmats.

Toronto. Presbyterianska generalsynoden har i dagarne haft sammanträde i Toronto. Till "moderator", samfundets högste embetsman, valdes dr. Bryce från Winnipeg. Inkomsterna utgjorde under året \$2,857,489. Till prästlöner utbetalades \$1,052,691. Kyrkoegendomen värderas till 10 millioner dollars, på hvilken en skuld af 1 1/2 miljon ännu hvilat. Samfundet räknar 1,368 ordinarie präster.

Montreal är Canadas förnämsta finanscentrum. Oglivies kvarnbol hade utlagt för aktieteckning \$2,600,000, och på några dagar var summan öfvertecknad, som det sades, med flere millioner dollars.

Inkomsterna på stadens tullkamrars fortära att svälla. I synnerhet är betsockerimporten från Österrike enorm, på grund af att den stora betskörden där sänkt priset till en punkt, som ännu aldrig förekommit i sockerhandels historia.

Strätker. Plumbers i Toronto beslöt i förgår att gå ut på strätker enär de ej erhållit förhöjd betalning.

Spårvagnsbetjäningen i samma stad hotar också med strätker, om de ej erhålla bättre villkor. En handlingar pågå emellertid med bolaget.

I Hamilton hafva de elektriska arbetarna beslutit strätker för högre betalning.

Järnvägsolyckor. Vid brobyggriad på banusträckningen vid Forest inträffade i förra veckan ett ras, hvarvid två personer dödades.

Vid Bedford urspårade ett frakttåg på C. N. R. banan, hvarvid åtta vagnar trafades upp på hvarandra i diket.

Vid Medicine Hat sammanstötte i onsdags f. v. ett frakttåg med ett arbetståg, hvarvid båda maskinerna och flera vagnar totalt ramponerades.

I British Columbias legislatur har förekommit många originella saker, som tyda på, att bland dess "farbröder" finnas många s. k. "förgångsmän". En motion om kvinnlig rösträtt besegrades med endast 3 rösters öfvervikt. Hon. Joseph Martin talade varmt för förslaget, påpekande att kvinnans deltagande i politiken skulle göra mycket i att förhöja och rena densamma. Aldersgränsen i provinsens vallag nedflyttades till 18 år.

Rättegången mot de häktade spårvagnskonduktörerna i Toronto, följes med mycket intresse. Allmänna åklagarens förnämsta vittne är Pinkerton detektiven Caltfields, hvilken af bolaget användts att komma brottslingarne på spåren. Han anställdes som konduktör, och lyckades sätta sig in i kamraternas förtroende och låtsade göra sig själf till medbrottsling. De anklagade hafva medelst ett litet iastrumet, s. k. digger, fiskat ur bössorna flera dollars om dagen. Bolaget synes ha samlat öfverväldigande bevis innan de inskredo mot de häktade.

Hösthvete kan odlas med framgång, påstår en Mr Davidson i Winnipeg. Han gjorde flere försök med höstväning, som dock alla misslyckades, men det fält, han sådde så sent som den 23 okt. och där sådden ej hann broddas, lyckades utmärkt och på detta står nu hvetet 23 tum högt. Om allt går väl kommer detta hvete att mogna långt före

vårhvete och sålunda ungå all fara för frost. Om detta experiment är mer än en lyckträff, är svårt att afgöra, men nog synes det vara af stor betydelse, att hvetet är i jorden så snart de första värstrålarne börja värka.

Benådad. Indianen Lemac, som sitter i Regina d'ind till döden för mord begånget för åtta år sedan, har blivit benådad.

644,000 acres af land har af Ontarioregeringen öppnats för settlement i Rainy River distriktet. Det öppnade distriktet omfattar 28 township.

Nordbor i Canada.

Afrittning. I fredags den 13 juni afrittades i Montreal Thorwald Hansen. I höstas ett år sedan mördade han under rusets inflytande en liten gosse, som ej ville lämna ifrån sig sina slantar. Hansen hade straxt förut anländt från Köpenhamn. Som han troddes vara vansinnig undersöktes hans tillstånd noga och man var äfven öfver till Danmark för att få klarhet i saken. Resultatet blef emellertid att Jödsdomen ej ändrades. Hansen besteg med fasta steg och under tystnad schavotten, åtföljd af en katolsk präst, hvilken öfverfört honom i sin kyrkas lära samt nu bistod in i det sista. Inom några ögonblick sprang plankan och rättvisan var tillfredsställd.

Scandinavia. Rågn, rågn och åter rågn igen och när det tröttnar på att rågna så hagar det. Så har det fortgått nu en månads tid och när det slutar, vet icke fåglarne ens, men önskvärdt vore att rågnandesnart ville upphöra, ty lågländta sloar stå fulla af vatten och gräsroten börjar syras bort; samma förhållande är det äfven med sädessåden.

Rat Portage, Ont. Sv. Lutherska församlingen firar sin vanliga midsommarfest om lördag den 21:ste å Herr Paul Andersons öland. Ett mycket omväxlande program utföres, såsom m. m. kan förstå af namnen på de olika komiteerna: Sports, ångbåts-, musik-, kaffe- och läskedryckskomiteerna. Sportskomiteen udelar vackra priser åt lyckliga vinnare i sportstämningarna, hvilka äro arrangerade för såväl gamla som unga, damer, herrar och barn.

Ångbåten "Clipper" afgår från Canadels varf första gången kl. 7 e. m., sedan kl. 7.45 och 8.20 e. m. Biljettpreisen äro 25 cent för äldre och 15 cent för barn.

Damerna resa fritt på båten och hoppas man, att dessa då äro så iu-nerligt vänliga och föra med sig en eller flera sådana matkorgar, som man brukar vid s. k. "Bascet party", ty äfven detta lär vara en del af programmet.

Skulle rågnväder eller storm långa hinder i vägen, så att färden icke kan företagas på lördagsafton, har man arrangerat så, att festen kan firas den 26, eller själflva kröningdagen och sker utfärden då kl. 2 e. m.

Subskriptionen för betalande af skulden på Sv. Ev. Luth. kyrkan har lyckats så väl att hela skulden nu är betald och så mycket öfver, att äfven församlingens öfriga skulder kunna utplånas. Vi vilja därför låta midsommarfesten äfven vara en tackägelsefest.

Tacksägelsegudstjänst för den lyckliga segrer hålles i kyrkan om söndagskväll.

Hr Johannes Tellen skilfer från Rat Portage, till "Gamla och Nya Hemlandet" i Chicago, bland annat följande:

"I Canada famnar jag ofantliga vidder. Här är möjligheternas land. I Ontario, Manitoba, Assiniboia, Alberta och Britisk Columbia, bo redan många svenska och tyska lutheraner, men ännu vänta och vinka hemsteads på tusentals idoga jordbrukare. Hvarför komma ej svenska lutheraner i tusental och kolonisera landet? Så göra katoliker, mennoniter och "dunkarås". Hvi går svensken och öder sin tid och sin kropp i rökiga fabriker till dess det är för sent att få en egen torv där solen skiner, luften är ren och skogen susar? Var dock vis. Ett ord till den vise är nog. Eller skall svensken som vanligt vänta, till dess det är för sent? Det folk, den kyrka, som eger landet, eger framtid.

Wetaskiwin, Alberta. Efter att ha bott här i öfver en månads tid vill jag nämna några rader till den treliga, nyttiga och välordnade svenska tidningen "Canada".

Denna plats är numera, tillfölje af den hit pågående stora emigrationen, känd öfver allt. Här bo många skandinaver, och som vanligt äro de flitiga och arbetsamma. Här finnes äfven en svensk Luthersk församling, som nu arbetar med all lifver för att snart få sin kyrka färdig. Glädjande, att vi redan kunna ha våra gudstjänster i kyrkan. Midsomrardagen komma vi att ha predikan derstädes kl. 2 e. m. I sammanhang därmed har syföreningen sin auktion samt en liten fest. Alla hjärtligt välkomna! Vi trifvas utmärkt godt här. Alla äro snälla och välvilliga. För en tid sedan kommo de (syföreningen?) mangrant och beredde oss en kär öfverraskning genom en uppmuntrande välkomsthälsning både genom ord och gåfvor. Ett hjärtligt tack till alla! Herren främje hvarje godt verk!

P. Almgren.

Utlandska nyheter

Förenta Staterna. Borgmästaren i Minneapolis, Mr Ames, har blifvit arresterad för att söka muta County kommissionärerna att utnämna hans sekreterare Brown till sheriff.

Kolgrufvearbetaresträtker pågår ännu med oförminskad kraft. Beväpnade skaror af grufvbetare marschera genom distriktet och öfverallt vid grufvorna sluta sig de där ännu arbetande till de strätkande, hvaran arbetsnedläggelsen blir allt mera fullständig.

England. Vänskapstyttingarne med Förenta Staterna fortfar, eller också tillskrifves hvarje liten artighetsyttring en öfverdrifven betydelse. Den sista, som rapporteras, är att konungen och drottningen voro närvarande på en middag, gifven af Förenta Staternas sändebud i London.

I engelska parlamentet äro skatteformerna alljämt under diskussion. Exportskatten på kol kommer att bibehållas, likaledes spannmållstullarne, har skattmästaren förklarad.

Konung Edward fick härom dagen en plötslig attack af illamående, så att han ej kunde bevista fältmanövern vid Aldershot. Det påstås emellertid, att orsaken till

konungens plötsliga illamående, hvilket synes ha gått öfver lika hastigt som det kom, var upptäckten af ett anarkistattentat mot konungens lif. Såväl den engelska polisen som polisen på europeiska kontinenten hålla ett vaksamt öga på anarkisterna. Flere af dem äro i Paris för att söka smuggla sig öfver till England för att ställa till något ondt.

Ryssland. Den för en tid sedan mördade ryske inrikesministern hade under trettio månaders tid utvisat 60,000 arbetare i olika städer. Den nuvarande inrikesministern, hans efterträdare, som upprättat denna lista, ämnar söka godtgöra de utvisade genom att hjälpa dem tillbaka till sina hemorter.

Mexico. Mexikanska trupper, som föra krig mot Yaquindianerna, öfverraskade i en dalsänka ett läger af kvinnor och barn. Omkring 100 af dessa nedgjordes i kallt blod och resten medfördes som fångar.

Venezuela. Inbördeskrig pågår nu i Venezuela igen och både tyska och amerikanska krigsskepp ha afgått till det oroliga riket. Sverige och Norge torde också komma i krakel med det samma med anledning af den våldföring som begåtts mot ett norskt fartyg "Jotum". Detta fartyg låg i en venezueliansk hamn och lastade kreatur, då en af revolutionsgeneralerna kommen derade detsamma för att forsla trupper med. När sedan fartyget löpte ur hamnen blef det beskjut af regeringstrupper, hvarvid kapten Mellings och en passagerare dödades. Norska flaggan har sålunda blifvit våldförd, och som de båda rikena äro gemensamt ansvariga för sina flaggor respekt, borde de förnade rikenas örlogsflyggar visa sig i Venezuela för att kräva upprättelse.

Spanien. Spanska regeringen har beslutit utnämna en minister till republiken i Cuba.

Sydafrika. Boerna nedlägga vapnen på ett tillfredsställande sätt. Det är förvånande huru de kunnat hålla ut så länge. Flera kommandon voro temligen utsultna, men det oaktadt morska. Fientligheter mellan boerna inbördes har ännu ej tagit något vidare markeradt sätt.

Enligt sista underrättelsen hafva alla boers i Transvaal och Orange River kolonien nu gifvit sig, och general Kitchener har afsändt ett tacksamhetstelegram till Botha, Dewet och Delarey för det bistånd de gifvit, så att allt försiggått så ordentligt och utan svårigheter. General Botha skall afresa till Dresden för att afhemta sin familj. Hvarken Steyn eller Dewet hafva sårats under kriget.

De canadiska soldaterna hafva erhållit särskildt omnämmande för tapperhet i fält i lord Roberts rapporter.

Jordbäfnings- och jordskalf rapportereras från skilda delar af planeten. I Frankrike, Morocco, Nya Mexico hafva jordstötter förekommit samtidigt. Vulkaner, som förut legat i dvala, äro nu i utbrott.

Sprid "Canda", den enda skandinaviska tidningen i Nordvästern. 50c. till årets slut, med premium.